

Varpasuo ym.: Ehdotus laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tasa-arvolainsäädännön yhtenä perustavoitteena on, että naisten ja miesten on tasaveroisesti voitava osallistua yhteiskunnalliseen suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistuminen ja vaikuttaminen ovat keskeisiä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa koskevia tekijöitä.

Naisten ja miesten tasaveroisten osallistumismahdollisuuksien turvaamiseksi yhteiskunnallisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa jo voimassa olevaan tasa-arvolakiin sisältyy säännös, jonka mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa toimielimissä on sekä naisia että miehiä. Säännöksestä huolimatta naisten osuus komiteoiden ja muiden vastaavien toimielimien jäsenistä on edelleen vähäinen.

Tästä syystä säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että komiteoissa ja vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä. Näin toimielimen käyttöön saadaan nykyistä laajempi ja monipuoli-

sempi kokemus ja asiantuntemus. Lain voimaantulosäännöksen mukaisesti kiintiöperiaatetta sovellettaisiin lain voimaantulon jälkeen asetettavaan toimielimiin. Kiintiöperiaatteesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Erityinen syy on esimerkiksi, ettei jollakin erityisalalla ole asiantuntijoita kuin toisen sukupuolen edustajilla. Sen, joka vetoaa tällaiseen syyhyn, tulee esittää perustelut asiassa.

Milloin toimielimen asettamista edeltää ehdokkaiden nimeäminen tai asettaminen, olisi jo ehdokasasetteluvaiheessa otettava huomioon, että vaatimus molempien sukupuolten edustuksesta voidaan täyttää. Kun viranomaisen, järjestön tai yksityinen ehdottaa jäseniä komiteaan tai vastaavaan toimielimeen, on sen ehdotettava kutakin paikkaa kohden yksi nais- ja yksi miesjäsen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8 päivänä elokuuta 1986 annetun lain (609/86) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 6 päivänä toukokuuta 1988 annetussa laissa (406/88), seuraavasti:

4 §

Viranomaisten velvollisuus edistää tasa-arvoa

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnalli-

sissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Lain 4 §:n 2 momentin mukaista kiintiöperi-
aatetta sovelletaan lain voimaantulon jälkeen
asetettaviin toimieliimiin.

Helsingissä 24 päivänä toukokuuta 1994

Päivi Varpasuo
Arja Alho
Arja Ojala
Outi Ojala
Anneli Taina
Pirjo-Riitta Antvuori
Paavo Nikula
Saimi Ääri
Claes Andersson
Ensio Laine
Asko Apukka
Maija Rask
Ulpu Iivari
Jukka Roos
Gunnar Jansson

Tuula Kuittinen
Heli Astala
Satu Hassi
Tuulikki Hämäläinen
Marjut Kaarilahti
Maija Perho-Santala
Eeva Kuuskoski
Tuulikki Ukkola
Esko Seppänen
Pekka Leppänen
Anna-Liisa Kasurinen
Riitta Myller
Marja-Leena Viljamaa
Liisa Jaakonsaari
Håkan Nordman
Jörn Donner

Margareta Pietikäinen
Tuija Maaret Pykäläinen
Heidi Hautala
Kaarina Dromberg
Kirsti Ala-Harja
Tellervo Renko
Helmi Morri
Eila Rimmi
Esko Helle
Raila Aho
Marja-Liisa Tykkyläinen
Heikki Rinne
Tarja Kautto
Marita Jurva
Eva Biaudet